

AKRAN ZORBALIĞI

HAZIRLAYAN: MUHAMMET KARABÖRK

NUMARA: 20170908016

PDR

İÇİNDEKİLER

- Zorbalık nedir ?
- Zorbalık türleri nelerdir ?
- Akran zorbalığı nedir ?
- Akran zorbalığının nedenleri nelerdir ?
- Akran zorbalığının görülme şekilleri
- Akran zorbalığının yaygınlığı
- Akran zorbalığının etki ve sonuçları
- Müdahale ve önleme için öneriler
- Okul psikolojik danışmanının önleme ve müdahale stratejileri

HEDEFLER

- Akran zorbalığının nedenlerinin ve etkilerinin anlaşılması ve bu konuda ebeveyn ve eğitimcilerde bilinç oluşturmak
- Okul yönetimi, okul psikolojik danışmanı ve ailelere önleme ve müdahale stratejileri üzerine bilgilendirme yapmak

ZORBALIK

Zorbalık, kişi ya da kişiler tarafından, diğerine karşı uygulanan, kişide korku, endişe ve stres yaratarak ¼st¼n gelmek, aşağılamak ve egemenliğini dayatmak amacı ile s¼rekli tekrarlanan baskı durumudur. (Farrington, 1993; Akt: İşsever, 2020).

Zorbalık, zorbanın kurbanına istemli bir biçimde fiziksel veya psikolojik acı vermesiyle sonuğlanan davranışlardan oluşur. (Akg¼n, 2005; Akt: Hamurcu, 2020).

Zorbalık Türleri

Bedensel
zorbalık

Sözel
zorbalık

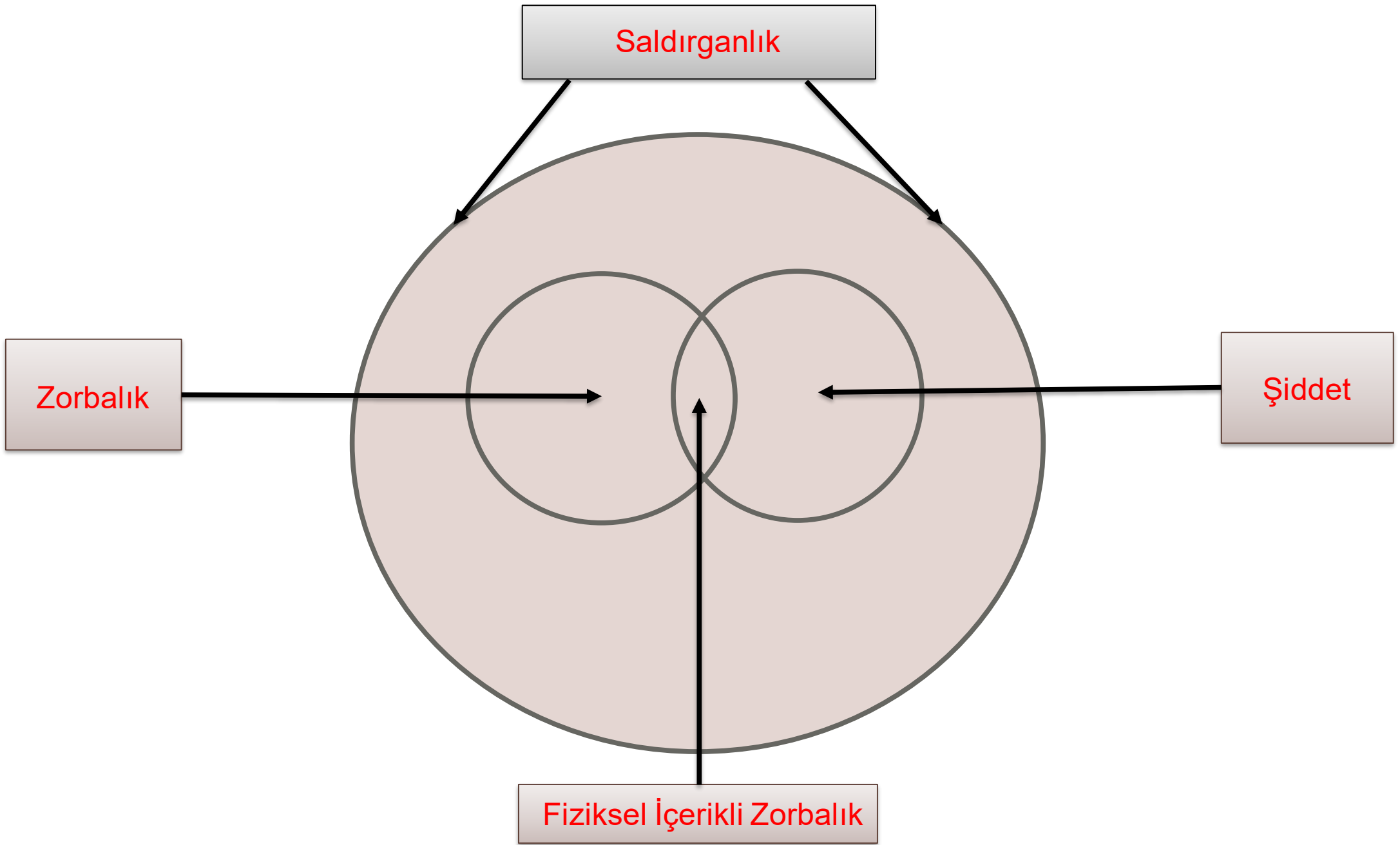
İlişkisel
zorbalık

Cinsel
zorbalık

Siber
zorbalık

Akran Zorbalığı

- Akran zorbalığı, zorba kimsenin, kurbanda zarar verme veya rahatsız etmeyi amaçladığı olumsuz davranışların tekrar tekrar uygulanmasını içerecek biçimde gücün sistematik olarak kötüye kullanılmasıdır. (Rigby, 2002; Akt: İşsever, 2020)
- Akran zorbalığı, kendisini fiziksel ya da psikolojik olarak daha az savunabilen bir bireye yöneliktir. (Olweus, 1996; Akt: İşsever, 2020)

Akran zorbalığının Nedenleri

- Koç (2007) yaptığı araştırmada akran zorbalığının nedenlerinin çok çeşitli ve karmaşık olduğuna, bu nedenlerin bireyin fiziksel ve psikolojik durumu ve dışsal nedenler olarak ikiye ayırmıştır.

Bireyle ilgili nedenler

- Başka bireyler tarafından zorbalığa maruz kalmaları
- Sert görünmek istemeleri
- Ebeveynlerinin birbirine zorbalık yaptıklarına şahit olmaları
- Diğer bireylere zarar vermenin doğru bir davranış olduğunu düşünmeleri

Dışsal nedenler

- Öğrencilere gerekli değerin verilmemesi
- Yeterli rehberliğin yapılmaması
- Öğretmenlerin eğitim ve disipline karşı tutumları
- Medya
- Arkadaş grupları

Akran zorbalığının görülme şekilleri

Bedensel	Sözel	İlişkisel	Cinsel	Siber
Vurma	Küfür etme	Dışlama	İstenmeyen yerlere dokunma	Rahatsız edici mesajlar
Tartaklama	Lakap takma	Yok sayma	Sözel taciz etme	Telefon tacizi
İtme	Aşağılama	Küçük düşürme	Tehdit etme	Tehdit, korkutma
Saç çekme	Alay etme	Cinsiyeti aşağılama	Cinsel içerikli şaka yapma	İzinsiz fotoğraf yayınlanması
Tekme	Dedikodu yapma			Uygunsuz reklamlar

Akran zorbalığının yaygınlığı

- Çeşitli ülkelerde yapılan araştırmalarda okullarda % 8 - % 75 oranında zorbalık yaygınlığı olduğu ortaya konmuştur. (Olweus, 2003; Akt: İşsever, 2020)
- Türkiye’de de dünyanın birçok yerinde olduğu gibi, akran zorbalığı oldukça yaygındır. Her yaş grubunda görülmekle birlikte, lise çağında zorbalığın şiddeti artmaktadır. Lise öğrencileriyle yapılan bir çalışmada, zorbalık uyguladıklarını itiraf edenlerin oranı %15.2, zorbalığa maruz kalanların %18.3, zorbalık yapıldığına şahit olanların oranı ise %56.9’dur. (Genç, 2010; Akt: İşsever, 2020)

Akran zorbalığının etki ve sonuçları

- Depresyon
- Kaygı
- Özgüven düşüklüğü
- Dışlanmışlık hissi
- İçer kapanıklık
- Dış dünyadan korkma ve kendini soyutlama

ZİHİNSEL
GELİŞİM

Müdahale ve önleme için öneriler

Okul düzeyinde önlemler	Sınıf düzeyinde önlemler	Bireysel düzeyde önlemler
Öğrenci anketleri	Akran zorbalığına açıklayıcı karşı sınıf kuralları	Zorbalar ve mağdurlarla görüşme
Akran zorbalığına yönelik okul konferansları	Düzenli sınıf toplantıları	Akran zorbalığına katılan çocukların aileleri ile görüşme
Okulun alanlarında daha iyi denetim	Drama çalışmaları	Tarafsız öğrencilerden destek
Daha cazip okul bahçesi	İşbirlikçi Öğrenme	Velilere tavsiye içeren mektuplar broşürler
Öğretmen-veli görüşmeleri	Olumlu sınıf aktiviteleri	Mağdurların ve zorbaların ebeveynleri ile tartışma grupları
Okul ikliminin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi için öğretmen grupları	Öğretmen, veli ve öğrenci buluşmaları	Okul veya sınıf değiştirme şansı

Okul psikolojik danışmanının önleme ve müdahale stratejileri

- Öğrencileri akran zorbalığı ve etkileri üzerine bilgilendirme
- Bireylere duygularını ifade etme ve öfke kontrolü üzerine psikoeğitim düzenleme
- Atılganlık eğitimi üzerine çalışma
- Zorba ve kurban öğrencileri sosyo-kültürel ortamlarda bir araya getirme
- İletişim becerileri ve etkili iletişim üzerine çalışma
- Ailelere ve öğretmenlere akran zorbalığı üzerine eğitim

Film önerisi

[https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Ftr.wikipedia.org%2Fwiki%2FKlass_\(film\)&psig=AOvVaw2XxOTG8HMAOS9ulHiwv57J&ust=1604431204336000&source=images&cd=vfe&ved=0CAIQjRxqFwoTCMD3ypPK5OwCFQAAAAAdAAAAABAD](https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Ftr.wikipedia.org%2Fwiki%2FKlass_(film)&psig=AOvVaw2XxOTG8HMAOS9ulHiwv57J&ust=1604431204336000&source=images&cd=vfe&ved=0CAIQjRxqFwoTCMD3ypPK5OwCFQAAAAAdAAAAABAD)

KAYNAKÇA

- Aksoy, G. (2019). Okullarda Yaşanan Akran Zorbalığının Nedenlerine Ve Müdahale Yöntemlerine İlişkin Okul Yöneticileri Ve Öğretmenlerin Görüşleri. Yüksek Lisans Tezi. 552440.
- Çevirgen, B. D. (2018). Geleneksel Akran Zorbalığı, Sanal Zorbalık Ve Ebeveyn İzlemesinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. 514324.
- Gökler, R. (2009). Okullarda Akran Zorbalığı. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 6. No(2), 512-537.
- Hamurcu, S. (2020). İlkokul Öğrencilerinde Akran Zorbalığı: Ankara Pursaklar Örneği. Yüksek Lisans Tezi. 620915.

- Izgır, G. (2019). Lise Öğrencilerinde Akran Zorbalığının Yaygınlığı. Yüksek Lisans Tezi. 544862.
- İşsever, G. (2020). Lise Öğrencilerinde Akran Zorbalığı İle Aile Aidiyet Duygusu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. 642891.
- Pınar, H. (2020). Akran Zorbalığına Maruz Kalan Ergenlerin Algıladıkları Sosyal Destek Ve Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişki. Yüksek Lisans Tezi. 624438.

- Sarı, K. (2019). Akran Zorbalığının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. 579002.
- Zihinsel Gelişim, (2017). Akran Zorbalığı ve Farklılıkları Tanımanın Önemi.
<https://www.youtube.com/watch?v=wKQUhkfhnlS>
- [https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Ftr.wikipedia.org%2Fwiki%2FKlass_\(film\)&psig=AOvVaw2XxOTG8HMAOS9ulHiwv57J&ust=1604431204336000&source=images&cd=vfe&ved=0CAIQjRxqFwoTCMD3ypPK5OwCFQAAAAAdAAAAABAD](https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Ftr.wikipedia.org%2Fwiki%2FKlass_(film)&psig=AOvVaw2XxOTG8HMAOS9ulHiwv57J&ust=1604431204336000&source=images&cd=vfe&ved=0CAIQjRxqFwoTCMD3ypPK5OwCFQAAAAAdAAAAABAD)